

NSK a NSP jako příležitost.

Současnost a perspektivy

**Olomouc, Knihovny současnosti
2018**

Zlata Houšková

Rekapitulace (dnes naposled)

- **Národní soustava kvalifikací (NSK):** průběžně budovaný, státem podporovaný a občany i zaměstnavateli využitelný registr profesních kvalifikací existujících na pracovním trhu v ČR
- **Umožňuje zájemcům získat celostátně uznávané osvědčení o jejich profesní kvalifikaci, aniž by museli zasednout do školních lavic**
- **Národní soustava povolání (NSP):** otevřená a všem dostupná databáze povolání spravovaná Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR *(otázka ukončení činnosti FDV?)*

Kde

- **NSK:** <http://www.narodnikvalifikace.cz/vyber-kvalifikace/profesni-kvalifikace>
- **NSP:** <https://www.nsp.cz/odborny-smer/media-publicistika-a-knihovnictvi>

NSK a knihovnické profese

- **V NSK zatím chybí z definované struktury knihovnických profesí (rok 2011): profesní kvalifikace (PK) pro 4 typové pozice (TP): knihovník správce digitální knihovny (úroveň 4), knihovník specialista v knihovně pro děti (úroveň 7), knihovník specialista metodik (úroveň 7), systémový knihovník specialista (úroveň 7)).**
- **Jsou zpracovány a v poslední fázi připomínkového řízení (už dlouho...).**

NSP a knihovnické profese

- **V NSP zatím chybí z definované struktury knihovnických profesí 1 TP z úrovně 4 (správce digitální knihovny), 5 TP z úrovně 6 (samostatný správce fondu, samostatný správce digitální knihovny, samostatný systémový knihovník, samostatný knihovník v knihovně pro děti, samostatný metodik) a 6 TP z úrovně 7 (specialisté: akvizitér, správce fondu, správce digitální knihovny, knihovník v knihovně pro děti, systémový knihovník, metodik).**
- **Vše je ve fázi zpracování**
- **Záměr zrušení FDV...**

Přínosy

- **Státem uznaná certifikace kvalifikace bez nutnosti školní docházky** (= oficiální uznání odborné kvalifikace pro ty, kdo neabsolvovali oborovou školu z řad zaměstnanců i uchazečů o místo z obecné veřejnosti apod.)
- **Unifikovaná oficiální základna pro tvorbu/nabídku adekvátního oborového mimoškolního vzdělání**
- **Možnost dalšího systémového a systematického postupu v oblasti** (zapracováno v Koncepcích, vznik kurzů, podpora MK ČR...)
- **Potenciál v procesu vzdělávání a zajištění (plné) kvalifikace odborného personálu**

Přínosy

- **Popsána struktura knihovnických profesí a TP (typových!!!) včetně veškerých požadavků na ně**
- **Otevřena možnost pro zaměstnavatele definovat další TP dle vývoje profesí**
- **Detailně popsány kvalifikační požadavky pro jednotlivé TP (=PK) včetně způsobů jejich ověřování (veřejně k nahlédnutí, využití, přípravě)**
- **Přínosy pro personální práci celkově, výběrová řízení, systém hodnocení zaměstnanců, celoživotní vzdělávání, kariérní řády...**

Výhody

- **Otevřenost systému (nikoli anarchie), (přece jen) větší pružnost, transparentnost, variabilnost, možnost ovlivňování, revizí, doplňků, změn**
- **Možnost prosadit nároky zaměstnavatelů i v opozici proti dosavadním školním kurikulům...**
- **Existují respektované AOs pro certifikaci a zkušení vzdělavatelé (včetně potenciálních) z oboru na nekomerční bázi**
- **Silný partner a zastánce: Hospodářská komora**

Problémy

- Chyby ve zveřejněných textech (jednáme)
- Pravidelné revize PK (každé 4 roky): bohužel proces delší než potřebujeme
 - Revize zveřejněných PK v úrovni 4 (schvalovací proces), navrženo provést revizi úrovně 6, resp. 7 (čekáme na stanovisko; *argumentace absencí AOs – snad bude překonáno*)
- Nedostatečná vazba na Katalog prací
- Ochota k nacházení konsensu ve prospěch oboru (nikoli individuální knihovny či dočasné komplikované situace); **ochota pracovat „navíc“** (AOs, kurzy...)

Příležitost

- **Systemy NSP a NSK jsou příležitostí pro veřejnost, zaměstnavatele i zaměstnance knihoven, pro vzdělávací instituce...**
- **Jako velká příležitost pro zaměstnavatele dosud není v našem oboru využita – asi proto, že není jako příležitost chápána (?).**...

Příležitost

- **Současné znění není dogma (viz pravidelné revize), nelze je však měnit nárazově či příležitostně, bez důkladné analýzy a podložené argumentace, bez znalosti oboru, jeho vývoje a trendů**
- **Na změnách však lze cílevědomě a dlouhodobě systematicky spolupracovat**
- **Budeme toho schopni?**

Kdo – co: zkoušky

- 4 autorizované osoby (AOs): MZK, NK ČR, KJM, MSVK
- Realizace zkoušek: MZK, KJM (celkem cca 3 desítky (?) zkoušek)
- **Potřeba dalších AOs** (1/kraj, ev. „soukrají“, event. minimálně 3 – 4 pro Čechy (KK? Jiné?); Morava teoreticky saturována)
- **Podpora ze strany metodicky nadřazených knihoven?**

Kdo – co: vzdělávání

- **Rekvalifikační kurzy MZK, KJM, NK**
- **Podpora RKK z VISK2, snížení ceny kurzů pro účastníky (viz zápis z ÚKR)**
- **Připravovaný projekt zpracování dalších kurzů a studijních materiálů, primárně pro nově publikované PK, které nemají v nižší úrovni pandán (samostatný metodik a samostatný systémový knihovník) a doplňkové vzdělávací aktivity pro ostatní PK úrovně 6**
- **Probíhá definování toho, co je nutno učit nad rámec dosavadních kurzů a jakou formou (co je v PK „knihovnické řemeslo“)**

Knihovnické řemeslo (otázky k debatě)

- **Co je to? Potřebujeme je? Potřebujeme (ještě) knihovníky?**
- **Potřebujeme (navíc/už jen) jiné profese/TP? Které?**
- **V jakém rozsahu?**
- **Které knihovnické TP/profese nepotřebujeme?**
- **Které kompetence nepotřebujeme?**
- **Využití technologií v porovnání s vyspělými zeměmi a změny v personálním vybavení (koho nahradí stroje? v jakém horizontu?)**
- **Připravenost a ochota k odborné debatě...?**

Zapojte se!

- **Staňte se AOs alespoň pro některé PK!**
- **Připravte vzdělávací aktivity vedoucí k získání PK (staňte se vzdělavatelem)!**
- **Staňte se autorizovaným zástupcem AOs (zkoušejícím)!**
- **Zapojte se do odborné diskuse a spolupráce (pomozte pracovním skupinám)!**
- **Vyšlete své pracovníky na kurzy, resp. ke zkouškám!**
- **Jděte ke zkouškám, potřebujete-li oficiálně prokázat oborovou kvalifikaci!**
- **Motivujte k témuž knihovny v rámci své regionální/jiné metodické působnosti!**

Otázky?

Díky a na shledanou

- Ing. Dana Smetanová, NK ČR, dana.smetanova@nkp.cz
- (do 4.10.2018) Zlata Houšková, (ne)pra.se., zlata.houskova@gmail.com